

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

(18. 25.)

ONTWERP VAN WET A,

gelijk het luidt na de daarin tot en met 17 Maart 1905 gebrachte wijzigingen.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het wenschelijk is recht op pensioen ten laste van het Rijk te verzekeren aan de onderwijzers, verbonden aan bijzondere scholen en aan bijzondere kweekscholen, als bedoeld in de wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 24 Juni 1901 (*Staatsblad* n°. 187) en om naar aanleiding hiervan die wet aan te vullen en enkele harer artikelen zoomede een bepaling van de burgerlijke pensioenwet nader te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I.

§ 1. Het 2de lid van art. 38 der wet tot regeling van het lager onderwijs wordt gelezen als volgt: „Pensioen wordt insgelijks verleend aan een onderwijzer, die na tienjarigen diensttijd uit hoofde van ziels- of lichaamsgebreken voor de waarneming zijner betrekking ongeschikt is en ontslag heeft bekomen en aan een onderwijzer, die door een der oorzaken in art. 40, tweede lid, vermeld, ziels- of lichaamsgebreken heeft bekomen, die hem ongeschikt maken voor de verdere waarneming van zijn ambt.”

§ 2. Het 3de lid van art. 38 dier wet wordt vervangen door het volgend lid:

„Een gewezen onderwijzer, wiens betrekking na tienjarigen diensttijd is opgeheven, verkrijgt recht op pensioen na volbrachten vijf en zestigjarigen leeftijd en voorts wanneer hij ziels- of lichaamsgebreken bekomt, die hem ongeschikt maken voor de waarneming van eene betrekking als onderwijzer.”

§ 3. Het 4de lid van art. 38 dier wet wordt vervangen door het volgend lid:

„Als diensttijd komen in aanmerking alle vóór of sedert het in werking treden dezer wet bewezen diensten:

als onderwijzer aan een openbare school ten behoeve van het lager onderwijs,

als onderwijzer aan een bijzondere lagere school of aan een bijzondere kweekschool tot opleiding van onderwijzers, mits die diensten aanspraak geven op pensioen,

in eene der overige betrekkingen, die krachtens de Burgerlijke Pensioenwet bij de berekening van een burgerlijk pensioen in aanmerking komen.”

§ 4. Aan art. 40 dier wet wordt een nieuw lid toegevoegd:

„Met afwijking van het bepaalde bij het vorig lid wordt het pensioen van de onderwijzers, die ziels- of lichaamsgebreken bekomen, die hen voor de verdere waarneming van hun ambt

ongeschikt maken, bepaald op het twee derde gedeelte dier jaarwedde,

mits die gebreken het gevolg zijn, hetzij van tegen hen in de uitoefening hunner dienstverrichtingen of ter zake van die uitoefening gepleegde gewelddadigheden.

hetzij van het volvoeren van diensten waarbij gevaar te voorzien was,

hetzij van ongevallen bij het verrichten van diensten waarbij geen gevaar te voorzien was, indien het ongeval dat de gebreken veroorzaakte niet aan de schuld of aan de onvoorzichtigheid van den ambtenaar te wijten is.”

§ 5. Tusschen het 2de en 3de lid van art. 41 dier wet worden ingevoegd twee nieuwe leden, luidende als volgt:

„In geval van vermindering van wedde wordt de in het 1ste lid van dit artikel bedoelde bijdrage geheven van de som, die laatstelijk tot grondslag der heffing heeft gediend, tenzij de belanghebbende het tegendeel verkiezen mocht en daarvan, binnen twee maanden nadat die vermindering hem kenbaar is gemaakt, schriftelijk aangifte doet aan het gemeentebestuur.

De in het eerste lid bedoelde bijdrage wordt door onderwijzers die in den loop van het jaar overgaan van het bijzonder naar het openbaar onderwijs, niet betaald over het gedeelte van het jaar gedurende hetwelk zij bij laatstgenoemd onderwijs werkzaam zijn.”

§ 6. Art. 42 dier wet wordt gelezen als volgt:

„De bepalingen van de artt. 8, 9, tweede, derde en laatste lid, 12, derde lid, 18 tot en met 31 der Burgerlijke Pensioenwet zijn op de pensioenen der onderwijzers van toepassing. Mede is van toepassing art. 5 dier wet, met dien verstande intusschen, dat de geneeskundigen, in het 2de lid bedoeld, worden benoemd door den burgemeester der woonplaats van den belanghebbende.”

Artikel II.

Na art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, worden ingevoegd de volgende nieuwe artikelen:

Art. 54 ter. Aan de onderwijzers, verbonden aan bijzondere scholen, welker leerplan, wat betreft de vakken waarin en de uren per week gedurende welke onderwijs wordt gegeven, overeenstemt met hetgeen hieromtrent in art. 54bis, eerste lid, bepaald is, alsmede aan de onderwijzers verbonden aan bijzondere kweekscholen tot opleiding van onderwijzers, wordt ten laste van het Rijk pensioen verleend in de gevallen omschreven in art. 54 quater en naar de regelen bepaald bij de artt. 54 quinquies tot en met 54 quindecies.

In geval van twijfel, of een school voldoet aan het bepaalde in het vorig lid, wordt daaromtrent door Ons beslist.

Tot de onderwijzers in het eerste lid bedoeld, worden niet gerekend de zoodanigen die aan het hoofd van voor hunne eigen rekening beheerde scholen staan.

Art. 54 quater. Recht op pensioen wordt verkregen door na volbrachten vijf en zestigjarigen leeftijd bekomen ontslag als onderwijzer.

Pensioen, ingevolge het vorige artikel, wordt insgelijks verleend aan dengeen, die na tienjarigen diensttijd uithoofde van ziels- of lichaamsgebreken voor de waarneming zijner betrekking ongeschikt is en ontslag heeft bekomen.

Mede hebben na tienjarigen diensttijd recht op pensioen, zoodra zij den ouderdom van vijf en zestig jaren volbracht hebben en voorts wanneer zij ziels- of lichaamsgebreken bekomen, die hen ongeschikt maken voor de waarneming der betrekking van onderwijzer:

a. onderwijzers verbonden aan een bijzondere school, welke ophoudt te voldoen aan de in artikel 54ter, eerste lid, gestelde eischen;

b. onderwijzers, die overgaan naar eene andere school, waarvan op het tijdstip van den overgang niet vaststaat, dat zij niet voldoet aan de in artikel 54ter, eerste lid, gestelde eischen;

c. gewezen onderwijzers, wier betrekking blijkt te zijn opgeheven; en

d. gewezen onderwijzers, die uiterlijk binnen een jaar na

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

het verlies hunner betrekking, als onderwijzer aan het hoofd komen te staan van eene voor hunne eigen rekening beheerde bijzondere school of kweekschool.

Art. 54 quinquies. Alle recht op pensioen gaat verloren, indien de onderwijzer:

1°. hetzij, behalve in de gevallen bij art. 54 *quater* voorzien, ontslagen wordt op eigen verzoek;

2°. hetzij gedurende drie achtereenvolgende jaren of gedurende in het geheel vijf jaren, in de gevallen bedoeld in art. 54 *tredecies*, derde en laatste lid, de verschuldigde bijdragen niet stort;

3°. hetzij bij rechterlijke uitspraak wordt ontzet van de uitoefening van zijn beroep; of door verklaring van Gedeputeerde Staten de bevoegdheid tot het geven van onderwijs verliest;

4°. hetzij uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim wordt ontslagen.

Niettemin behouden Wij Ons het recht voor, in een der sub 4°. bedoelde gevallen, aan een gewezen onderwijzer eene toelage ten laste van het Rijk toe te kennen.

Deze toelage mag het bedrag niet overtreffen, waarop de belanghebbende met toepassing van art. 54 *sexies* en volgende, recht zou hebben gehad, indien hij bij zijn ontslag gepensionneerd was.

Art. 54 series. Het pensioen belooft voor elk jaar dienst dat volgens art. 54 *septies* in aanmerking komt, een zestigste deel van den gemiddelden pensioensgrondslag over de laatste vijf jaren, doch mag nimmer het twee-derde gedeelte van dien gemiddelden grondslag te boven gaan.

Art. 54 septies. Als diensttijd komen, onverminderd het bepaalde in art. 54 *quindecies*, in aanmerking de volle jaren, waarover de bijdrage, in art. 54 *duodecies* vermeld, betaald is of op het pensioen wordt ingehouden.

Mede komen in aanmerking de diensten bewezen als onderwijzer aan een openbare school ten behoeve van het lager onderwijs voor zoover die aanspraak geven op pensioen, alsmede alle andere diensten die krachtens de burgerlijke pensioenwet bij de berekening van een burgerlijk pensioen in aanmerking komen.

Art. 54 octies. Jaarlijks vóór 1 Februari doen de bestuurders of houders van scholen als in art. 54 *ter* bedoeld, aan de districtschoolopziener opgave van de namen, voornamen en geboortedagen der op 1 Januari van dat jaar aan de inrichting verbonden onderwijzers, die onder de toepassing van art. 54 *ter* vallen, alsmede in geval hun belooning uitsluitend bestaat in een jaarwedde of vaste geldelijke toelage, van het beloop daarvan op laatstgenoemden dag. Genot van vrije woning of inwoning wordt als jaarwedde in geld beschouwd en gerekend op een bedrag van f 150.

De belanghebbenden die het verlangen daartoe vóór 15 Februari aan den districtschoolopziener te kennen geven, kunnen, ieder voor zooveel hem betreft, mededeeling van de vorenstaande opgaven bekomen.

Art. 54 novies. Met inachtneming van het bepaalde in dit en de beide volgende artikelen, stelt Onze Minister met de uitvoering dezer wet belast, voor elken onderwijzer, die op 1 Januari verbonden is aan een school als in art. 54 *ter* bedoeld en met ingang van dien datum of in het voorafgaande jaar is aangesteld, den pensioensgrondslag vast en geeft daarvan vóór 1 Mei kennis aan de bestuurders of houders der school, die hunnerzijds verplicht zijn van die kennisgeving aan de onderwijzers, ieder voor zooveel hem aangaat, vóór 1 Juni mededeeling te doen.

Telken jare worden naar aanleiding van de in art. 54 *octies* bedoelde opgaven, de pensioensgrondslagen nagegaan.

Een eenmaal vastgestelde grondslag kan alleen verlaagd, of wanneer de onderwijzer meer dan één grondslag heeft, opgeheven worden, wanneer het verzoek daartoe, op grond van vermindering van inkomsten of vervallen van een der bekleede betrekkingen, door of namens den belanghebbende vóór 1 Februari tot Onzen met de uitvoering dezer wet belasten Minister wordt gericht.

Bij verhooging van grondslag gelden de in het eerste lid gegeven voorschriften.

Onze voornoemde Minister volgt bij de vaststelling, verhooging of verlaging van den pensioensgrondslag de in art. 54 *octies* bedoelde opgaven, behoudens het bepaalde in art. 54 *decies* en in art. 54 *undecies*.

Art. 54 decies. Voor onderwijzers wier belooning niet uitsluitend bestaat in eene jaarwedde of vaste geldelijke toelage, het genot van vrije woning of inwoning uitgezonderd, wordt als eenige pensioensgrondslag door Onzen Minister, met de uitvoering dezer wet belast, aangenomen:

a. voor elk hoofd eener bijzondere school van eenhonderd negen en negentig en minder leerlingen: negenhonderd gulden;

van tweehonderd tot en met driehonderd negen leerlingen: twaalfhonderd gulden;

van driehonderd tien tot en met vierhonderd negentien leerlingen: vijftienhonderd gulden;

van vierhonderd twintig en meer leerlingen: achttienhonderd gulden;

voor de berekening van het aantal leerlingen komt de toestand op 15 Januari in aanmerking; vermindering van het aantal leerlingen brengt in een eenmaal vastgestelden pensioensgrondslag geen verandering;

b. voor elk der onderwijzers, die het hoofd eener school als sub a bedoeld bijstaan: zeshonderd gulden, doch voor elk dier onderwijzers die den leeftijd van drie en twintig jaren volbracht hebben en den rang van hoofdonderwijzer bezitten of in de vrijstelling vallen, bedoeld in art. 7, laatste lid: achthonderd gulden;

c. voor elken directeur eener bijzondere kweekschool, drie duizend gulden;

d. voor elk der overige onderwijzers eener sub c bedoelde school: achthonderd gulden, doch voor elk dier onderwijzers die den rang van hoofdonderwijzer bezitten of in de vrijstelling vallen, bedoeld in art. 7, laatste lid: twaalfhonderd gulden.

De sub b en d genoemde bedragen worden voor hen, die in totaal aan scholen als in art. 54 *ter* bedoeld, minder dan vijftien lesuren per week plegen te geven, tot de helft verminderd.

De opgaven volgens art. 54 *octies* vermelden in de daartoe leidende gevallen, mede de bijzonderheden, tot toepassing van de hier gegeven voorschriften vereischt.

Art. 54 undecies. Onze Minister met de uitvoering dezer wet belast, is bevoegd om, in geval van twijfel aan de juistheid der in art. 54 *octies* bedoelde opgaven, met afwijking van het bepaalde aan het slot van art. 54 *novies*, ook voor andere dan de in het vorig artikel bedoelde onderwijzers, den eenigen pensioensgrondslag op de daar bepaalde bedragen vast te stellen.

Art. 54 duodecies. Als bijdrage voor pensioen is, voor zoover betreft de onderwijzers, werkzaam aan bijzondere lagere scholen, twee ten honderd en voor zoover betreft de onderwijzers, werkzaam aan bijzondere kweekscholen, drie ten honderd, over den pensioensgrondslag per jaar verschuldigd.

Verliest een onderwijzer zijn betrekking in den loop van het jaar, dan is desniettemin de bijdrage over het volle jaar verschuldigd.

Art. 54 tredecies. Het totaal bedrag der over het loopende jaar verschuldigde pensioensbijdragen wordt voor het onderwijzend personeel dat op 1 Januari verbonden was aan de school, vóór 1 Mei, door Onzen met de uitvoering dezer wet belasten Minister aan het bestuur of den houder meegedeeld.

Voor zoover geen verrekening met de in art. 12 of in art. 54 *bis* bedoelde Rijksbijdrage heeft plaats gehad, wordt dit bedrag door het bestuur of den houder vóór 1 October in 's Rijks kas gestort. Van de verrekening of storting wordt door Onzen voornoemden Minister kennis gegeven aan de belanghebbende onderwijzers.

Vindt de storting niet tijdig plaats, dan geeft Onze met de uitvoering dezer wet belaste Minister daarvan kennis aan den belanghebbenden onderwijzer, die alsdan bevoegd is, mits vóór 1 December, zelf de bijdrage voor pensioen te storten.

Wordt een onderwijzer in den loop van het jaar ontslagen in de gevallen voorzien bij art. 54 *quater*, eerste en tweede lid,

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het

onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

dan wordt, voor zoover nog geen betaling op vorenstaanden voet heeft plaats gehad, de pensioensbijdrage over het volle jaar ingehouden op zijn pensioen. Mede worden op het pensioen ingehouden de nog onbetaalde pensioensbijdragen over de jaren, welke voor de vaststelling van het pensioensbedrag, ingevolgt art. 54 *series*, buiten invloed blijven.

De onderwijzer voor wien meer dan één pensioensgrondslag is vastgesteld en die, in geval van opheffing van één zijner betrekkingen, geen gebruik heeft gemaakt van de in art. 54 *novies*, derde lid, verleende bevoegdheid, wordt met betrekking tot de bijdragen over den aan de vervallen betrekking verbonden grondslag, geacht te behooren tot hen op wie het derde lid toepasselijk is.

Art. 54 quatordecies. De bepalingen van artt. 9, tweede, derde en laatste lid, 18 tot en met 31 der Burgerlijke Pensioenwet zijn op de pensioenen der onderwijzers, bedoeld in art. 54 *ter*, van toepassing, met dien verstande, dat de onderwijzers geacht worden werkzaam te zijn onder het Departement van Binnenlandsche Zaken. Mede is van toepassing art. 5 dier wet, met dien verstande intusschen, dat de geneeskundigen, in het 2de lid bedoeld, worden benoemd door den burgemeester der woonplaats van den belanghebbende.

Art. 54 quindecies. Voor de onderwijzers, die op 1 Januari 1906 verbonden zijn aan openbare scholen of aan scholen als in art. 54 *ter* bedoeld, zullen de krachtens de vorenstaande bepalingen voor pensioen geldige diensten vóór dien datum bewezen als onderwijzer, verbonden aan eene bijzondere lagere school of bijzondere kweek-school, alléén als diensttijd in aanmerking komen, indien die onderwijzers zich vóór 1 Januari 1908, schriftelijk zullen hebben verbonden tot betaling der daarvoor verschuldigde bijdrage.

Deze bijdrage wordt vastgesteld op twee ten honderd van het totaal bedrag der jaarweden, dat vóór 1 Januari 1906 geacht wordt te zijn genoten. Het aantal jaren dat daarbij en voor de berekening van het pensioen in aanmerking komt, wordt uitsluitend vastgesteld door Onzen Minister, met de uitvoering dezer wet belast.

De jaarwede welke gedurende elk dier jaren geacht wordt genoten te zijn, bedraagt voor hoofden van bijzondere scholen negenhonderd gulden en voor onderwijzers van bijstand aan die scholen: zeshonderd gulden; voor directeuren van bijzondere kweekscholen: twee duizend gulden; voor andere onderwijzers aan die scholen: zeventhonderd gulden.

Onze Minister, met de uitvoering dezer wet belast, geeft den belanghebbende per aangeteekenden brief kennis van het bedrag der door hem te betalen bijdrage.

De bijdrage wordt voldaan hetzij in eens, hetzij in tien gelijke jaarlijksche termijnen. De betaling in eens geschiedt uiterlijk op den 31sten December 1908. Bij betaling in termijnen wordt de eerste termijn voldaan uiterlijk op den 31sten December 1908 en elk der volgende termijnen uiterlijk op den 31sten December van het telkens volgend jaar.

In geval aan de bepaling van het vorige lid niet tijdig is voldaan, komen de diensten, in het 1ste lid van dit artikel bedoeld, niet als diensttijd in aanmerking.

Reeds gestorte termijnen der bijdrage worden niet teruggegeven.

Indien een onderwijzer, die de in het 1ste lid van dit artikel bedoelde verbintenis heeft aangegaan, gepensionneerd wordt vóórdat de bijdrage is voldaan, wordt deze of het nog ontbrekende gedeelte daarvan in tien gelijke termijnen ingehouden op het pensioen.

Voor de onderwijzers, die op 1 Januari 1906 niet verbonden zijn aan openbare scholen of aan scholen als in art. 54 *ter* bedoeld, doch later als zoodanig worden herplaatst, zullen de bepalingen van het 1ste, 2de, 3de, 4de, 7de en 8ste lid van dit artikel van toepassing zijn, indien zij zich binnen drie maanden na hunne herplaatsing, schriftelijk zullen hebben verbonden tot betaling der daarvoor verschuldigde bijdrage. Die bijdrage wordt voldaan, hetzij in eens, hetzij in tien gelijke jaarlijksche termijnen. De betaling in eens geschiedt uiterlijk op den 31sten December van het jaar volgende op dat der herplaatsing. Bij betaling in termijnen wordt de eerste termijn voldaan uiterlijk op den 31sten December van het jaar volgende op dat der herplaatsing, en elk der volgende termijnen, uiterlijk op den 31sten December van het telkens volgend jaar.

Indien aan de bepaling van het vorige lid niet tijdig is voldaan, komen de diensten in het 1ste lid van dit artikel bedoeld, niet als diensttijd in aanmerking.

Art. 54 sedecies. De bepalingen der artt. 54 *ter* tot en met 54 *quindecies* gelden niet voor de onderwijzers, verbonden aan scholen die uitsluitend belast zijn met het onderwijs hetzij in een niet in art. 2 genoemd vak, hetzij in een of meer der vakken, vermeld in art. 2 onder *h*, *i*, *k*, *q*, *r*, *r bis* en *t*, of die uitsluitend in een der vakken of in beide vakken, vermeld in art. 2 onder *j* en *s*, onderwijs geven, dan wel daarnevens onderwijs geven in een of meer der vakken vermeld in art. 2 onder *h*, *i*, *k*, *q*, *r*, *r bis* en *t*, of in een niet in art. 2 genoemd vak.

Art. 54 septiesdecies. Behalve tot de opgaven en mededeelingen in de artt. 54 *octies* en 54 *novies* voorgeschreven, zijn de bestuurders en houders van scholen, als in art. 54 *ter* bedoeld, verplicht aan Onzen Minister, met de uitvoering dezer wet belast, alle inlichtingen te verstrekken, die door dezen noodig geacht worden voor de beoordeeling der pensioensanspraken of der pensioensbijdragen van een onderwijzer, die aan hunne school is of was verbonden. Tot het verkrijgen dier inlichtingen wenst Onze Minister voornoemd zich peraangeteekenden brief tot de betrokken bestuurders of houders, die verplicht zijn de gestelde vragen binnen veertien dagen na de dagteekening van dien brief duidelijk en zonder voorbehoud te beantwoorden.

De bestuurders of houders, die weigeren of nalatig zijn de vorenbedoelde opgaven, mededeelingen of inlichtingen te verstrekken, worden gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste f 300.

Hij die opzettelijk een onjuiste opgave, mededeeling of inlichting als in dit artikel bedoeld, verstrekt of opzettelijk tot de verstrekking meewerkt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

De bestuurders of houders van bijzondere scholen, die buiten noodzaak onderwijs doen geven of geven dat, in strijd met het leerplan, niet voldoet aan de in art. 54 *ter*, eerste lid, gestelde eischen, worden gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste f 300.

De in het tweede en vierde lid van dit artikel strafbaar gestelde feiten worden als overtredingen, de in het derde lid bedoelde als misdrijven aangemerkt.

Art. 54 octiesdecies. Voorschriften omtrent de uitvoering der artt. 54 *ter* tot en met 54 *septiesdecies* worden door Ons gegeven bij algemeenen maatregel van bestuur.

Artikel III.

In art. 9, 1ste lid der Burgerlijke Pensioenwet wordt sub *b*, na de woorden: „in kerkelijke of militaire betrekkingen” ingevoegd: „in betrekkingen bij openbare scholen en bij scholen als bedoeld in art. 54 *ter* der wet tot regeling van het lager onderwijs”; en wordt sub *d* in plaats van „inrichting van onderwijs” gelezen „inrichting van middelbaar- of van hooger onderwijs”.

Artikel IV.

Overgangs- en slotbepalingen.

§ 1. De bij het inwerkingtreden dezer wet in dienst zijnde onderwijzers, die volgens de bepalingen dezer wet aanspraak op pensioen verkrijgen, worden met betrekking tot de vaststelling van den pensioensgrondslag, beschouwd als op evengenoemden datum in functie te zijn getreden.

§ 2. Op de in § 1 genoemde onderwijzers zijn de artikelen 54 *ter* tot en met 54 *quindecies* niet toepasselijk, wanneer zij het verlangen daartoe binnen drie maanden na den dag waarop deze wet in werking treedt, schriftelijk aan Onzen, met de uitvoering dezer wet belasten Minister kenbaar maken, door toezending eener ter zake luidende verklaring.

§ 3. Bij de regeling van het pensioen der bij het in werking treden dezer wet in dienst zijnde of op wachtgeld gestelde onderwijzers, komen als diensttijd in aanmerking de diensten, bewezen volgens art. 32 der wet tot regeling van het lager onderwijs en volgens het laatste lid van art. 22 der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103), mits de belanghebbende het verlangen daartoe binnen drie maanden na het in werking treden dezer wet schriftelijk aan Onzen Minister, met de uitvoering van deze wet belast, te kennen geeft en binnen de door dezen te stellen tijdstippen, eene bijdrage van twee ten

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

honderd van de som der wegens die diensten genoten belooningen, voldoet.

§ 4. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Voor het geval die dag op een vroegeren datum dan 1 Januari 1906 wordt bepaald, behouden Wij Ons de bevoegdheid voor, de in art. 54 *quindicies* genoemde data dien overeenkomstig te vervroegen. Mede behouden Wij Ons de bevoegdheid voor, om alsdan de toepassing van artt. 54 *octies* tot en met art. 54 *tredecies* over het jaar 1905 aldus te regelen, dat in plaats van 1 Januari, wordt gesteld de dag waarop deze wet in werking treedt en de overige termijnen dienovereenkomstig worden gewijzigd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten,

Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

De Minister van Financiën,